

„Ključni izazovi i rizici u provedbi EU projekata“

Varaždin, 9. svibnja 2023. godine

Ivan Serdarušić
Član uprave
Direktor za EU fondove i javnu nabavu
Projekt jednako razvoj d.o.o.

1

Program edukacije:

Izazovi u provedbi projekata	
Najčešće greške u pisanju projekata i kako ih otkloniti u provedbi	10:15
Pauza za osveženje	11:00
Rizici u provedbi EU projekata	
Specifična pravila za provedbu projekata financiranih sredstvima EU	11:15
Rizici i specifičnosti u provedbi javne nabave u EU projektima	12:30
Pauza za osveženje	12:30
Nepravilnosti u provedbi EU projekata	
Nepravilnosti i financijske korekcije u EU projektima	12:45
Dodjela potvrda o sudjelovanju na edukaciji	13:45
Osvježenje i nastavak neformalnog druženja sudionika edukacije	13:45

2

Izazovi u provedbi projekata

Najčešće greške u pisanju projekata i kako ih otkloniti u provedbi

3

ZNP 2014 - 2020	ZNP NPOO
Obavezno e-savjetovanje	NIJE obavezno
Nepovrativ PDV prihvatljiv	PDV NIJE prihvatljiv
	Kraći rok provedbe i završetka projekata
	DNSH kriteriji
Pokazatelji m+2	Pokazatelji m+1
	Najmanje 37% NPOO-a usmjereno u zelenu transformaciju i najmanje 20% u digitalnu transformaciju
	Prihvatljivi troškovi su od 1. veljače 2020., a reforme i investicije se moraju provesti do sredine 2026. godine.
	Jednostavniji i fleksibilniji kriteriji odabira po postupcima
Izravna dodjela preko sustava efondovi	Izravna dodjela ne ide preko sustava
	Brža obrada prijava državnih potpora
	Velika pozornost na kriterije DNSH: Doprinos više od jednom ekološkom cilju Uredbe (EU) 2020/852
	Velika pozornost na kriterije energetske učinkovitosti i OIE

4

eFondovi vs. eNPOO

- Osvežen vizualni identitet
- Q&A proces u potpunosti implementiran u eNPOO sustav (ukinuto slanje pitanja e-mailom, omogućeno pretraživanje odgovora kroz portal i praćenje odgovora na pitanja korisnika kroz osobni profil)
- Dodatne mogućnosti uređivanja tekstova u prijavnim obrascu (formatiranje, dodavanje linkova, popisa i numeriranja)
- Implementirana dodatna kontrola obaveznih priloga (projektne dokumentacije)
- Uvedena mogućnost kontaktiranja korisničke podrške kroz portal
- Dodana mogućnost praćenja poziva kroz korisničko sučelje unutar portala
- **Stalna implementacija izmjena i dodavanje/ispravljanje funkcionalnosti prema komentarima korisnika**

5

Kako čitati natječaje?

- Ciljevi programa financiranja
- Tko se smije prijaviti, partnerstva
- Koje su aktivnosti prihvatljive
- Koje su vrste troškova prihvatljive
- Alokacija natječaja, min/max grant, stopa potpore (sufinanciranje), procjena interesa
- Kriteriji za ocjenjivanje i odabir
- Koje su „cake“ natječaja, kakvi projekti će proći

6

Kriteriji za ocjenjivanje

- Doprinos ublažavanju klimatskih promjena
- Povećanje upotrebe obnovljivih izvora energije
- Smanjenje onečišćenja
- Zeleni kriteriji javne nabave
- Doprinos digitalnoj tranziciji
- Usklađenost projektnog prijedloga sa strateškim dokumentima
- Horizontalna načela: promicanje pristupačnosti za osobe s invaliditetom, ravnopravnosti žena i muškaraca, novo zapošljavanje
- Stupanj partnerstva, ekonomska održivost, umrežavanje, suradnja
- Povećanje kvalitete turističke ponude
- Produljenje turističke sezone

7

Na što obratiti pažnju prilikom pisanja projekta?

- STRATEŠKI CILJEVI NOVOG RAZDOBLJA – USKLAĐENOST
- NPR DIGITALNA AGENDA, ZELENI PLAN, OSTALI HORIZONTALNI PRIORITETI
- TERITORIJALNA STRATEGIJA I LOKALNE SPECIFIČNOSTI (NRS, RAZVOJNI PLANOVI)
- DNSH princip / taksonomija; stupanj „zelenosti“ projekta, provjera već izdanih građevinskih dozvola
- Stupanj „digitalnosti“ projekta, kvalitativna analiza mogućih elemenata koji doprinose (primjerice softveri koji se mogu kupiti, interoperabilnost među sustavima i sl.)
- ISPUNJENI PREDUVJETI / SPREMNOST ZA PROVEDBU
- ANALIZA I IZRAČUN RIZIKA
- POKAZATELJI I DOPRINOS
- ODRŽIVOST
- KAPACITETI PRIJAVITELJA (I PARTNERA)
- KAPACITETI DOBAVLJAČA (DOSTUPNOST, KVALITETA, ROKOVI)
- OPRAVDANOST TROŠKOVA
- FINANCIJSKI KAPACITETI

8

Što muči korisnike projekata iz EU fondova?

- Vlastiti kapaciteti (ljudski, operativni, financijski)
- Predug period od danas do kraja EU projekta
- Budžeti danas, cijene ponuda sutra, iznosi ugovora na kraju
- Nestabilnost planiranja
- Kašnjenja u rokovima isporuka

9

Kako uspjeti?

- Ne očekujte konzistentnost, ranu najavu, sličnost pravila
- NPOO natječaji idu samo jednom (rok: 07/2026)
- Znajete što želite
- Krenite jučer u pripreme radnje, dozvole, dobivanje podrške itd.
- Projekti u pravilu neće početi i završiti u istim cijenama, pitanje je samo koliko velika će biti razlika
- Nemojte sami sebi biti prepreka, osigurajte si podršku vlasnika i dionika
- Pratite što se događa u strateškom i regulatornom dijelu
- U pravilu: „think green“
- Angažirajte vlastite ili vanjske najkvalitetnije stručnjake (za EU fondove, nabavu, projektante, tehničke stručnjake)

10

Kako uspjeti?

- Utvrdite imate li glavne projekte i računajte da ih morate revidirati
- „Stari“ glavni projekti u pravilu nisu „dovoljno dobri“, dobar projektant mora razumjeti poziv i okupiti oko sebe stručnjake koji mogu pokriti pojedini dio struke
- Utvrđivanje energetske uštede koji se postižu i zadovoljavanje DNSH načela
- Svaki bod može biti presudan, naročito oni s najmanje težine
- Pažljivo čitajte sve bodove u natječaju i sve isključujuće uvjete
- Bodovi i kvaliteta odlučuju, nema „najbržeg prsta“
- Imajte partnere unaprijed
- Velika konkurencija želja i ideja, ali malo zaista spremnih projekata
- Izrada prijave nije jeftina i jednostavna, ali je nagrada velika
- Izrada projekata događati će se istodobno radi uvećanog broja prilika
- Projektni tim sačinjen od raznih stručnjaka mora biti kvalitetno i pravovremeno vođen

11

Opći uvjeti Ugovora o BS (dalje u tekstu OU) - Nabava i plan nabave (NPOO)

- Korisnik je obavezan prilikom provedbe nabave i sklapanja ugovora o nabavi poštivati načelo **ne nanošenja bitne štete**
- Kod ovog načela bitno je da se ne smije nanijeti bitnu štetu okolišnim ciljevima te se moraju poštivati sljedeći ciljevi:
  - Ublažavanje klimatskih promjena,
  - Prilagođavanje klimatskim promjenama,
  - Održiva uporaba i zaštita voda i morskih resursa,
  - Kružno gospodarstvo, uključujući prevenciju otpada i recikliranje,
  - Prevencija onečišćenja i kontrola zraka, vode ili tla i
  - Zaštita i obnova biološke raznolikosti i ekosustava.

12

Kontrolni popis za ocjenu usklađenosti s načelom ne nanošenja bitne štete

1. Dio 1. – Države članice trebale bi razmotriti šest okolinskih ciljeva kako bi utvrdile za koje je od njih potrebna materijalna ocjena. Za svaku mjeru navedite za koje je od sljedećih okolinskih ciljeva, kako su definirani u članku 17. („Bitna šteta za okolišne ciljeve“) Uredbe o taksonomiji, potrebna materijalna ocjena usklađenosti mjere s načelom nenanosenja bitne štete:

Navedite za koje je od sljedećih okolinskih ciljeva potrebna materijalna ocjena usklađenosti mjere s načelom nenanosenja bitne štete	Da	Ne	Obrazloženje ako je odabrano „Ne“
Ublažavanje klimatskih promjena			
Prilagodba klimatskim promjenama			
Održiva uporaba i zaštita vodnih i morskih resursa			
Kružno gospodarstvo, uključujući sprečavanje nastanka otpada i recikliranje			
Sprečavanje i kontrola onečišćenja zraka, vode ili zemlje			
Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava			

13

Kontrolni popis za ocjenu usklađenosti s načelom ne nanošenja bitne štete

2. Dio 2. – Države članice trebale bi provesti materijalnu ocjenu usklađenosti s načelom nenanosenja bitne štete za one okolišne ciljeve za koje je to potrebno. Odgovorite na sljedeća pitanja za svaku pojedinu mjeru, i to za one okolišne ciljeve za koje je u dijelu 1. utvrđeno da je potrebna materijalna ocjena:

Pitanja	Ne	Materijalno obrazloženje
Ublažavanje klimatskih promjena: očekuje li se da će mjera dovesti do znatnih emisija stakleničkih plinova?		
Prilagodba klimatskim promjenama: očekuje li se da će mjera dovesti do povećanja štetnog učinka trenutačne ili očekivane buduće klime na samu mjeru ili na ljude, prirodu ili imovinu?		
Održiva uporaba i zaštita vodnih i morskih resursa: očekuje li se da će mjera biti štetna: i. za dobro stanje ili dobar ekološki potencijal vodnih tijela, među ostalim površinskih i podzemnih voda; ili ii. za dobro stanje okoliša morskih voda?		
Prelazak na kružno gospodarstvo, uključujući sprečavanje nastanka otpada i recikliranje: očekuje li se da će mjera: i. dovesti do znatnog povećanja stvaranja, spaljivanja ili odlaganja otpada, osim spaljivanja opasnog otpada koji se ne može reciklirati ili		

14

Kontrolni popis za ocjenu usklađenosti s načelom ne nanošenja bitne štete

- ii. dovesti do znatnih neučinkovitosti u izravnoj ili neizravnoj uporabi bilo kojeg prirodnog resursa (*) u bilo kojoj fazi njegova životnog ciklusa koje nisu svedene na najmanju moguću mjeru odgovarajućim mjerama (?); ili
- iii. uzrokovati bitnu i dugoročnu štetu okolišu u odnosu na kružno gospodarstvo (?);

Sprečavanje i kontrola onečišćenja: očekuje li se da će mjera dovesti do znatnog povećanja emisija onečišćujućih tvari (*) u zrak, vodu ili zemlju?

Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava: očekuje li se da će mjera biti:

- i. u znatnoj mjeri štetna za dobro stanje (*) i otpornost ekosustava; ili
- ii. štetna za stanje očuvanosti staništa i vrsta, među ostalim onih od interesa za Uniju?

15

OU - Nabava i plan nabave (NPOO)

- Korisnik je obavezan od ugovaratelja s kojim sklopi ugovor o nabavi tražiti **izvadak iz Registra stvarnih vlasnika** odnosno jednakovrijedni dokument u državi poslovnog nastana ugovaratelja. Jednaka obveza vrijedi i za podugovaratelje.
- Korisnik može provoditi nabavu prije potpisa ugovora o bespovratnim sredstvima dostavom odluke/izjave o početku provedbe projekta, ali ne prije datuma dostave projektne prijave.

16

Registar stvarnih vlasnika

- središnja elektronička baza podataka koja sadrži podatke o stvarnim vlasnicima pravnih subjekata i trustova.
- ustrojen na temelju članka 32. do 36. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (Narodne novine broj: 108/17 i 39/19), a operativno ga u ime Ministarstva financija – Ureda za sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, vodi Financijska agencija.
- Stvarnim vlasnikom smatra se svaka fizička osoba (ili osobe) koja je konačni vlasnik stranke ili kontrolira stranku ili na drugi način njome upravlja, uključujući onu fizičku osobu (osobe) koja izvršava krajnju učinkovitu kontrolu nad pravnom osobom.
- Obrtnici, samostalna zanimanja, zadruge, umjetničke organizacije, političke stranke, vjerske zajednice, sindikati, komore, tijela državne uprave, udruge poslodavaca, stečajna masa, obiteljska poljoprivredna gospodarstva i drugi pravno ustrojbeni oblici koji nisu navedeni na popisu obveznika (redni broj od 1. do 5.) nisu obveznici upisa podataka u Registar stvarnih vlasnika.
- Informacije o Registru dostupne su i na stranicama Ministarstva financija.

17

OU - Uz Zahtjev za nadoknadu sredstava dostavlja se i Izvješće o napretku

Korisnik tijekom izvršavanja Ugovora podnosi PT-u sljedeća izvješća:

- izvješća o napretku,
- završno izvješće o provedbi projekta te
- izvješće nakon provedbe projekta.

Izvješće o napretku, završno izvješće i izvješće nakon provedbe projekta dostavljaju se putem Sustava. Predmetna izvješća odnose se na ugovoreni projekt u cijelosti, neovisno o izvoru financiranja.

18

OU – Isplata predujma

Ovisno o pojedinom pozivu postoji više modaliteta:

Poziv na dostavu projektnih prijedloga „Bespovratne potpore za novoosnovana poduzeća”

Potpore poduzećima za tranziciju na energetske i resursno učinkovito gospodarstvo

- a) Predujam bez bankovne garancije
- iznos mora biti opravdan dinamikom aktivnosti te biti u max iznosu od 10 % od bespovratnih sredstava odobrenih po Projektu;
- nakon što je dobiveni prethodni predujam u cijelosti opravdao kroz odobrene ZNS-ove, Korisnik može ponovo zahtjevati 10 % predujma do kumulativno najviše 50 % od bespovratnih sredstava odobrenih po Projektu

19

OU – Isplata predujma

- Poziv na dostavu projektnih prijedloga „Bespovratne potpore za novoosnovana poduzeća”
- Potpora poduzećima za tranziciju na energetske i resursno učinkovito gospodarstvo
  - b) Predujam uz uvjet bankovne garancije
  - Iznos mora biti opravdan dinamikom aktivnosti te biti u max iznosu od 50% od bespovratnih sredstava odobrenih po Projektu;
  - Uvjet za isplatu predujma do najviše 50% odobrenih bespovratnih sredstava po Projektu je dostava bankovne garancije koja se dostavlja PT-u uz Zahtjev za predujam na iznos predujma s rokom važenja 160 kalendarskih dana od datuma završetka razdoblja provedbe Projekta, odnosno ne kraće od 90 dana od dostave Završnog zahtjeva za nadoknadom sredstava
- Sanacija zatvorenih odlagališta neopasnog otpada
  - Korisnik nema pravo zatražiti plaćanje predujma

20

OU - Plaćanja

- Isplate Korisniku izvršavaju se u valuti koja je zakonsko sredstvo plaćanja.
- Rok za izvršenje plaćanja Korisniku je **15 (petnaest) dana** od dana isteka roka za provjeru zahtjeva za predumjam/zahtjeva za nadoknadu sredstava/završnog zahtjeva za nadoknadu sredstava.

21

OU – Izmjene ugovora

- Ukinuto je ograničenje preraspodjele sredstava iz jednog projektnog elementa u drugi, gdje je do sada bilo ograničenje na 20 % iznosa projektnog elementa.
- Dopuštenost izmjena Ugovora koje se odnose na preraspodjelu sredstava između pojedinih stavki proračuna ovisna je o značajkama i ograničenjima pojedinih kategorija financiranja koje su određene u Ugovoru.
- Ugovorom se mogu odrediti situacije u kojima preraspodjele nisu dopuštene (za sada pozivi to ne navode).
- Kod izmjena većeg značaja, u slučaju pozitivne odluke, potpisani dodatak Ugovora Korisnik dostavlja NT i PT-u najkasnije u **roku 5 (pet) radnih dana** od dana primitka.

22

OU - Promidžba i vidljivost (NPOO)

Novosti kod isticanja promidžbe i vidljivosti su:

- Isticanje nove izjave o financiranju koja glasi: „*Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije. Ni Europska unija ni Europska komisija ne mogu se smatrati odgovornima za njih.*“
- amblem Europske unije ostaje kao primarni logo koji mora biti na svim bitnijim dokumentima, a projektni logotip, logotipa partnera i slično su opcionalni.

23

OU - Korištenje Sustava eNPOO

Kanal komunikacije između strana Ugovora je **Sustav eNPOO**:

- Korisnik, NT i PT su dužni koristiti sve funkcionalnosti Sustava i svu dokumentaciju, očitovanja i sve podatke (u okviru u kojem Sustav to u konkretnom trenutku dozvoljava svojim operativno-tehničkim mogućnostima) slati i primati putem Sustava
- dostava, kako u pogledu slanja, tako i primanja smatra se izvršenom u skladu s odredbama Ugovora o korištenju Sustava.

24

Pravila za neobveznike Zakona o javnoj nabavi (NOJN)

Novosti kod provođenja nabava za NOJN :

- Postupak nabave s jednim ponuditeljem, za nabavu roba i usluga bez PDV-a može se provoditi do vrijednosti od 1.000.000,00 kuna odnosno za nabavu radova do 5.000.000,00 kuna.
- Cijena ugovora ili narudžbenice može biti izražena brojkama u apsolutnom iznosu ili u vrijednosti, tj. u relativnom (postotnom) iznosu te ne smije biti neodređena u smislu Zakona o obveznim odnosima.

25

Financijske korekcije (Ugovor)

- Financijske korekcije vezane uz **neostvarivanje pokazatelja** kako su navedeni u Prilogu I Ugovora neće se primijeniti ako se nisu ostvarili **zbog nastupa više sile, društvenogospodarskih ili okolišnih čimbenika, odnosno nastupa važnih promjena u gospodarskim ili okolišnim uvjetima u državi**, koji su utjecali na ostvarenje pokazatelja Projekta.
- Nadležno tijelo procjenjuje svaki konkretni slučaj te utvrđuje ostvarenje navedenih čimbenika, kao i mogućnost ostvarenja zadanih pokazatelja.
- Financijska korekcija se može odrediti bez obzira što je projekt završen

26

Na što treba paziti tijekom provedbe projekta?

Provedbe projekta je isključiva odgovornost
Korisnika

Postupak nabave – pridržavanje uvjeta definiranih
ugovorima nakon provedenih postupaka nabave

Državne potpore i de minimis

Sukob interesa, „ne nanošenje bitne štete“, registar
stvarnih vlasnika, dvostruko financiranje

27

Izvori podataka:

- <https://fondovieu.gov.hr/>
- https://www.fkit.unizg.hr/download/repository/Prilog-5_Primjena-DNSH-nacela.pdf
- [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218\(01\)&from=HR](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218(01)&from=HR)
- <https://www.fina.hr/registar-stvarnih-vlasnika>
- <https://mpgi.gov.hr/UserDocsImages/EUFondovi/NPOO/2.FZOEU-2022.pdf>

28

Rizici u provedbi EU projekata

Specifična pravila za provedbu projekata financiranih sredstvima EU

Rizici i specifičnosti u provedbi javne nabave u EU projektima

29

Javna nabava u kontekstu EU projekata

30

Javna nabava u EU projektima

- 2 vrste pravila koja se primjenjuju na nabave u EU projektima:
  - Postupci nabave za neobveznike Zakona o javnoj nabavi (NOJN)
  - Zakon o javnoj nabavi (ZJN 2016)
- NOJN-ovci – obvezni koristiti Prilog Ugovoru – Pravilnik o nabavi
  - Načela i samo načela!
  - Koliko pravila je propisano?
  - Pravila se često mijenjaju (puno verzija – pragovi, rokovi, objava)
- Obveznici Zakona – koriste Zakon o javnoj nabavi od 1.1.2017. (i sve podzakonske akte)

31

Zajednička nacionalna pravila za provedbu projekata financiranih sredstvima EU

- Do sada je izrađeno nekoliko verzija ZNP odnosno dokumenata koji se vežu na provedbu Ugovora o bespovratnim sredstvima iz ESI fondova:
  - 5 verzija u razdoblju 2007.-2013.
  - 8 verzija u razdoblju 2014.-2020.
- Uvijek je na snazi verzija objavljena u sklopu objave Poziva na dostavu projektnih prijedloga (natječaja)
  - Praksa: moguće je da se korisniku ponudi da u ugovor uđe novija verzija ukoliko je stupila na snagu u međuvremenu

32

Načela javne nabave (čl. 4) – ZJN 2016

- Javna nabava ne smije biti osmišljena s namjerom izbjegavanja primjene ovoga Zakona ili izbjegavanja primjene pravila o javnoj nabavi male, odnosno velike vrijednosti ili s namjerom da se određenim gospodarskim subjektima neopravdano da prednost ili ih se stavi u nepovoljan položaj.
- Naručitelj je obavezan primjenjivati odredbe ovoga Zakona na način koji omogućava učinkovitu javnu nabavu te ekonomično i svrhovito trošenje javnih sredstava.

33

Načela javne nabave – ZJN 2016

- Naručitelj je obavezan u javnoj nabavi poštivati
  - načelo slobode kretanja robe,
  - načelo slobode poslovnog nastana i
  - načelo slobode pružanja usluga te načela koja iz toga proizlaze,
    - načelo tržišnog natjecanja,
    - načelo jednakog tretmana,
    - načelo zabrane diskriminacije,
    - načelo uzajamnog priznavanja,
    - načelo razmjernosti i
    - načelo transparentnosti.

34

Sukob interesa – ZJN 2016

- Sukob interesa između naručitelja i gospodarskog subjekta obuhvaća situacije kada predstavnici naručitelja ili pružatelja usluga službe nabave koji djeluju u ime naručitelja, koji su uključeni u provedbu postupka javne nabave ili mogu utjecati na ishod tog postupka, imaju, izravno ili neizravno, financijski, gospodarski ili bilo koji drugi osobni interes koji bi se mogao smatrati štetnim za njihovu nepristranost i neovisnost u okviru postupka, a osobito:
  1. ako je predstavnik naručitelja istodobno obavlja upravljačke poslove u gospodarskom subjektu, ili
  2. ako je predstavnik naručitelja vlasnik poslovnog udjela, dionica odnosno drugih prava na temelju kojih sudjeluje u upravljanju odnosno u kapitalu toga gospodarskog subjekta s više od 0,5 %.

35

Načela javne nabave – NOJN - ULJP

- načelo **racionalnog i efikasnog trošenja javnih sredstava** (osigurava da se dodijeljena sredstva koriste optimalno i odgovorno, u svrhu ispunjavanja ciljeva na najbolji mogući način i uz minimalne troškove);
- načelo **slobodnog kretanja roba i usluga te načelo slobode poslovnog nastana** (omogućava samozaposlenim osobama i stručnjacima ili pravnim osobama koji zakonito obavljaju djelatnost u jednoj od država članica EU da: (i) trajno i neprekidno obavljaju gospodarsku djelatnost u drugoj državi članici EU (sloboda poslovnog nastana) ili (ii) privremeno nude i pružaju svoje usluge u drugim državama članicama EU, zadržavajući poslovni nastan u svojoj zemlji podrijetla)

36

Načela javne nabave – NOJN - ULJP

- načelo **nediskriminacije i jednakog tretmana** (osiguravaju objektivno i pošteno postupanje prema svim gospodarskim subjektima. Provedba postupka nabave ne smije biti diskriminatorna, posebice na temelju nacionalnosti gospodarskih subjekata te ne smije sprječavati ili ograničavati pošteno natjecanje. Prema gospodarskim subjektima iz drugih država članica EU NOJN mora postupati na isti način kao prema nacionalnim gospodarskim subjektima. Prema svim gospodarskim subjektima NOJN mora postupati jednako, bez obzira na njihovu nacionalnost)
- načelo **transparentnosti** (osigurava vidljivost i javnost informacija o postupku nabave, koje moraju biti jasno definirane i dostupne zainteresiranim stranama);

37

Načela javne nabave – NOJN - ULJP

- načelo **uzajamnog priznavanja** (osigurava da NOJN prihvati proizvode i usluge koje nude gospodarski subjekti iz druge države članice EU. Također, NOJN mora prihvatiti diplome, certifikate, kvalifikacije i tehničke specifikacije koje zahtijeva druga država članica EU, ako se oni priznaju kao jednakovrijedni);
- načelo **razmjernosti** (osigurava da svaka mjera koja se odabere bude nužna i prikladna s obzirom na ciljeve koji se traže. Posebice, rokovi te uvjeti kvalifikacije koji će se primjenjivati moraju biti razmjerni veličini, prirodi i složenosti nabave i ugovora koji proizlazi iz iste. Također, dokazi koji se zahtijevaju moraju biti samo oni koji su nužno potrebni da se utvrdi jesu li postavljeni uvjeti kvalifikacije ispunjeni);

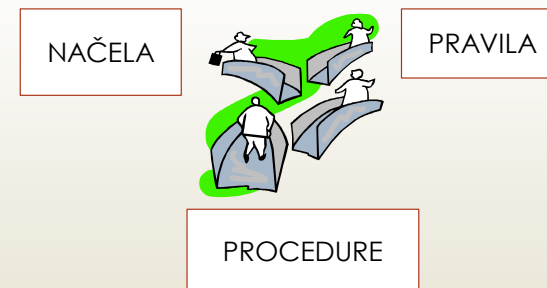
38

Načela javne nabave – NOJN - ULJP

- načelo **izbjegavanja sukoba interesa** (osigurava nepristrano i objektivno izvršavanje zadataka svih osoba uključenih u postupak nabave i postupanje osoba koje mogu utjecati na ishod tog postupka, a koje može biti ili je dovedeno u pitanje zbog postojanja (krvnog) srodstva, obiteljskih odnosa ili druge emotivne zajednice, pripadnosti političkoj stranci ili određenom političkom ili drugom uvjerenju, te postojanja gospodarskog i financijskog interesa odnosno bilo kojeg drugog zajedničkog interesa između NOJN-a i potencijalnog ponuditelja

39

Postupci – neobveznici Zakona o JN

40

Određivanje postupka nabave – Pravilnik NOJN

- Pri odabiru postupka nabave, NOJN-ovi moraju voditi računa o tome da umjetno ne dijele predmet nabave kako bi izbjegli složeniji postupak nabave u skladu s odredbama ovih Pravila
- Predmet nabave određuje se na način da predstavlja tehničku, tehnološku, oblikovnu, funkcionalnu ili drugu cjelinu. Predmet nabave može biti podijeljen na grupe predmeta nabave. NOJN može podijeliti predmet nabave na grupe na temelju objektivnih kriterija, npr. prema vrsti, svojstvima, namjeni, mjestu ili vremenu ispunjenja, u kojem slučaju određuje predmet i veličinu pojedine grupe
- Ako postoji sumnja da je ugovorena cijena s dobavljačem/ugovarateljem neopravdano visoka, nadležno tijelo koje prati provedbu ugovora ima pravo zatražiti dodatne popratne dokumente i (ili) provesti analizu tržišnih cijena te, ako je to opravdano, u postupku kontrole prihvatljivosti troškova/izdataka ima pravo takve troškove/izdatke proglasiti neprihvatljivima.

41

Postupak na temelju jedne ponude/ Posebni postupci nabava

- U iznimnim, obrazloženim slučajevima, kada je potreba za žurnim postupanjem nastala zbog okolnosti koje NOJN nije mogao predvidjeti, izbjeci niti otkloniti, a nisu posljedica njegova djelovanja i/ili propuštanja te se odnose na potrebu očuvanja ljudskog života i zdravlja, imovine ili sprečavanje daljnje štete na imovini povezanoj s ugovorom; ili
- ako ne postoji mogućnost prikupljanja više ponuda na tržištu jer je predmet nabave isključivo **vezan uz određeni gospodarski subjekt** koji ga **jedini može isporučiti** (zbog tehničkih razloga, primjerice međuoperabilnosti i/ili nadogradnje postojećeg sustava ili razloga koji se odnose na zaštitu posebnih ili isključivih prava), pri čemu NOJN mora detaljno obrazložiti razloge i okolnosti te odluku potkrijepiti odgovarajućim dokazom, ili
- ako je potrebno ugovoriti dodatne radove, robu ili usluge u odnosu na one iz Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, koji su nužni za završetak projekta. U navedenom slučaju ukupna vrijednost dodatno ugovorenih radova, roba ili usluga ne prelazi 50% ukupne vrijednosti osnovnog ugovora o nabavi. Pri sklapanju dodatka ugovoru jedinične cijene iz osnovnog ugovora ne smiju se povećavati

42

Kriteriji za odabir G.S.

- Dvije razine:
  - Uvjeti isključenja (osnove za isključenje)
  - Uvjeti sposobnosti
- Propisuju ih (u određenoj mjeri) i NOJN pravila i ZJN 2016
- Prvi su u osnovi obavezni (ako postoje) drugi su opcionalni
- Uvjeti isključenja nam omogućavaju isključenje ponuditelja koji nije izvršio svoje obaveze ili je kažnjavan
- Uvjeti sposobnosti nam omogućavaju „sužavanje” odabira na one ponuditelje za koje smatramo da mogu izvršiti predmet nabave

43

Osnove za isključenje – čl. 251. ZJN

- Javni naručitelj obavezan je isključiti iz postupka javne nabave ako utvrdi da je:
  1. GS koji ima poslovni nastan u RH ili osoba koja je član upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili ima ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili nadzora toga GS i koja je državljanin RH pravomoćnom presudom osuđena za kaznena djela iz čl. 251. st. 1. toč. 1. podtoč. od a) do f)
  2. GS koji nema poslovni nastan u RH ili osoba koja je... i koja nije državljanin RH pravomoćnom presudom osuđena za kaznena djela iz čl. 251. st. 1. toč. 1. podtoč. od a) do f) i za odgovarajuća kaznena djela koja, prema nacionalnim propisima države poslovnog nastana GS, odnosno države čiji je osoba državljanin, obuhvaćaju razloge za isključenje iz čl. 57. st. 1. toč. od (a) do (f) Direktive 2014/24/EU.

44

Osnove za isključenje – čl. 252. i 253. ZJN

3. koji nije ispunio obveze plaćanja dospjelih poreznih obveza i obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje:
  - u RH, ako GS ima poslovni nastan u RH, ili
  - RH ili u državi poslovnog nastana GS, ako GS nema poslovni nastan u RH.
- Iznimno – javni naručitelj **neće isključiti** GS iz postupka javne nabave ako mu sukladno posebnom propisu plaćanje obveza nije dopušteno ili mu je odobrena odgoda plaćanja
- Iznimno, javni naručitelj **može odustati od isključenja** GS kod kojeg je stečen razlog za isključenje iz čl.251. i 252. ZJN zbog bitnih zahtjeva koji se odnose na javni interes kao što je javno zdravlje ili zaštita okoliša

45

Osnove za isključenje – čl. 254. ZJN

- Javni naručitelj **može** isključiti GS iz postupka javne nabave ako:
  1. može na odgovarajući način dokazati kršenje primjenjivih obveza u području prava okoliša, socijalnog i radnog prava, uključujući kolektivne ugovore, a osobito obvezu isplate ugovorene plaće, ili odredbama međunarodnog prava okoliša, socijalnog i radnog prava navedenim u Prilogu XI. ZJN
  2. nad GS otvoren je stečajni postupak, ako je nesposoban za plaćanje ili prezadužen, ili u postupku likvidacije, ako njegovom imovinom upravlja stečajni upravitelj ili sud, ako je u nagodbi s vjerovnicima, ako je obustavio poslovne aktivnosti ili je u bilo kakvoj istovrsnoj situaciji koja proizlazi iz sličnog postupka prema nacionalnim zakonima i propisima

46

Osnove za isključenje – čl. 254. ZJN

1. može dokazati odgovarajućim sredstvima da je GS kriv za teški profesionalni propust koji dovodi u pitanje njegov integritet
2. ima dovoljno vjerojatnih pokazatelja da zaključiti da je GS sklopio sporazum s drugim GS kojim je cilj narušavanje tržišnog natjecanja
3. sukob interesa u smislu poglavlja 8. glave III. dijela prvog ZJN ne može se učinkovito ukloniti drugim, manje drastičnim mjerama
4. narušavanje tržišnog natjecanja, zbog prethodnog sudjelovanja GS u pripremi postupka nabave, kako je navedeno u čl.199., ne može se ukloniti drugim, manje drastičnim mjerama

47

Osnove za isključenje – čl. 254. ZJN

5. GS pokaže značajne ili opetovane nedostatke tijekom provedbe bitnih zahtjeva iz prethodnog ugovora o javnoj nabavi ili prethodnog ugovora o koncesiji čija je posljedica bila prijevremeni raskid tog ugovora, naknada štete ili dr. sl. sankcija
6. GS je kriv za ozbiljno pogrešno prikazivanje činjenica pri dostavljanju podataka potrebnih za provjeru odsutnosti osnova za isključenje ili za ispunjenje kriterija za odabir GS, ako je prikrio takve informacije ili nije u stanju priložiti popratne dokumente, ili

48

Osnove za isključenje – čl. 254. ZJN

7. GS je pokušao na nepropisan način utjecati na postupak odlučivanja javnog naručitelja, doći do povjerljivih podataka koji bi mu mogli omogućiti nepoštenu prednost u postupku nabave ili je iz nemara dostavio pogrešnu informaciju koja može imati materijalni utjecaj na odluke koje se tiču isključenja, odabira GS ili dodaje ugovora
- Iznimno, javni naručitelj **može**, ako je tako odredio u dokumentaciji o nabavi, **odustati od isključenja** GS u slučaju čl. 254. st. 1. toč.2. (otvoren stečajni postupak...) ako utvrdi da će taj GS biti sposoban izvršiti ugovor o javnoj nabavi, uzimajući u obzir primjenjiva nacionalna pravila i mjere za nastavak poslovanja

49

Uvjeti isključenja - dokazivanje

- NOJN ne daje informaciju o mogućim potrebnim dokumentima kojima se dokazuje odsustvo situacija isključenja -> navodi kako NOJN prihvaća kao dokaz samo izjavu gospodarskog subjekta potpisanu od osobe ovlaštene za zastupanje (možemo li odmah tražiti potvrde?)
- ZJN 2016 propisuje kojim se sve dokumentima treba odnosno može dokazati pojedino ne(zadovoljavanje) uvjeta
- Dokazivanje u 2 koraka: ESPD kao preliminarna izjava; Ažurirani popratni dokumenti od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu
- Nova praksa - dokazivanje državljanstva!

50

Nepravilnost

Izostanak objave odnosno nenavedenje razloga za isključenje : U pozivu na nadmetanje ili u dokumentaciji o nabavi kada se ona objavljuje istodobno s pozivom na nadmetanje: nisu navedeni kriteriji za odabir ponude i njihovi ponderi, ili uvjeti za izvršenje ugovora ili tehničke specifikacije ili kada uvjeti za odabir ponude ili uvjeti za odabir gospodarskog subjekta te njihovo ponderiranje nisu dovoljno detaljno opisani ili su nejasni ili kada nisu objavljene dodatne informacije, objašnjenja	U pozivu na nadmetanje ili u dokumentaciji o nabavi kada se ona objavljuje istodobno s pozivom na nadmetanje nisu navedeni kriteriji za odabir ponude i njihovi ponderi	25% od ugovorenog iznosa
	U pozivu na nadmetanje ili u dokumentaciji o nabavi kada se ona objavljuje istodobno s pozivom na nadmetanje nisu a) navedeni uvjeti za izvršenje ugovora ili tehničke specifikacije b) nisu dovoljno opisani uvjeti za odabir ponude te njihovo ponderiranje ili uvjeti za odabir gospodarskog subjekta, što je dovelo do nepravilnog ograničavanja tržišnog natjecanja (kada je ovaj nedostatak mogao dovesti do odvratanja potencijalnih ponuditelja) c) objašnjenja i dodatne informacije (kriterije za odabir ponude) od strane javnog naručitelja nisu objavljene ili nisu dostupne svim ponuditeljima.	10% od ugovorenog iznosa

51

Kriteriji za odabir GS – čl. 256. ZJN

- Kriteriji za odabir GS mogu se odnositi na:
1. sposobnost za obavljanje profesionalne djelatnosti
  2. ekonomsku i financijsku sposobnost
  3. tehničku i stručnu sposobnost
- Javni naručitelj **smije** kao uvjete sposobnosti GS u postupku javne nabave odrediti **samo kriterije za odabir iz čl. 256. st. 1.** (gore navedeni kriteriji) u skladu s odredbama toga odjeljka ZJN
- Prilikom određivanja kriterija za odabir javni naručitelj **smije** zahtijevati **samo minimalne razine sposobnosti** koje osiguravaju da će GS biti sposoban izvršiti ugovor o javnoj nabavi
- Svi uvjeti sposobnosti **moraju biti vezani uz predmet nabave i razmjerni predmetu nabave**, odnosno grupi predmeta nabave ako je predmet podijeljen na grupe

52

Sposobnost za obavljanje profesionalne djelatnosti – čl. 257. ZJN

- Javni naručitelj **može** zahtijevati da GS dokaže upis u sudski, obrtni, strukovni ili drugi odgovarajući registar u državi njegova poslovnog nastana
- Ako GS mora posjedovati određeno ovlaštenje ili biti član određene organizacije kako bi mogao pružiti **usluge** u državi njegova poslovnog nastana, javni naručitelj **u postupcima javne nabave usluga može** od njega zahtijevati da dokaže posjedovanje takvog ovlaštenja ili članstva

53

Ekonomska i financijska sposobnost – čl. 258. ZJN

- Javni naručitelj **može odrediti uvjete** ekonomske i financijske sposobnosti kojima se osigurava da GS imaju ekonomsku i financijsku sposobnost potrebnu za izvršenje ugovora o javnoj nabavi, a osobito zahtijevati da GS:
  1. ima određeni minimalni godišnji promet, uključujući određeni minimalni promet u području koje je obuhvaćeno predmetom nabave
  2. dostavi informacije o svojim godišnjim financijskim izvješćima koje pokazuju omjer npr. između imovine i obveza
  3. posjeduje odgovarajuću razinu osiguranja od rizika odgovornosti iz djelatnosti

54

Minimalni godišnji promet – ZJN 2016

- Uvjet: „Minimalni godišnji promet, uključujući određeni minimalni promet u području koje je obuhvaćeno predmetom nabave“
- Traženi iznos ne smije prelaziti dvostruku vrijednost procijenjene vrijednosti nabave, osim u opravdanim slučajevima poput onih vezanih uz posebne rizike
- ESPD – paziti na pojedinačne navode!

55

Primjeri iz prakse

- <http://pdf.dkom.hr/17571.pdf>
- Naručitelj je propisao da gospodarski subjekt morao dokazati da nije imao iskazan gubitak u posljednje tri godine
- Žalitelj navodi kako za 2014. godinu ima iskazan gubitak, zbog velikih investicija
- **DKOM:** naručitelj je propisao diskriminatoran uvjet, odnosno doveo u neravnopravan položaj gospodarske subjekte koji taj uvjet ne bi bili u mogućnosti ispuniti te tako ograničio tržišno nadmetanje
- <http://pdf.dkom.hr/17284.pdf>
- Naručitelj je propisao Pokazatelj (koeficijent) tekuće likvidnosti – sposobnost gospodarskog subjekta da podmiri kratkoročne obaveze i tekuće aktivnosti na način: „omjer kratkotrajne imovine i kratkoročnih obaveza veći od 2“.
- **DKOM:** „... ne ulazeći u ekonomsku analizu oko toga koji bi minimalni koeficijent naručitelju bio dovoljan...“ ... .. nerazmjern predmetu nabave...“

56

Tehnička i stručna sposobnost – čl. 259. ZJN

- Javni naručitelj **može** odrediti *uvjete* tehničke i stručne sposobnosti kojima se osigurava da GS ima potrebne ljudske i tehničke resurse te iskustvo potrebno za izvršenje ugovora o javnoj nabavi na odgovarajućoj razini kvalitete, a osobito zahtijevati da GS ima dovoljnu razinu iskustva, što se dokazuje odgovarajućim referencijama iz prije izvršenih ugovora
- **Smatra se da GS nema** potrebnu stručnu sposobnost ako javni naručitelj utvrdi da taj GS ima sukobljene interese koji mogu *negativno utjecati* na izvršenje ugovora o javnoj nabavi

57

Tehnička i stručna sposobnost – čl. 259. ZJN

- U postupku javne nabave čiji je **predmet isporuka robe** i koji obuhvaća **poslove postavljanja ili instalacije, pružanje usluga ili izvođenje radova**, stručna sposobnost GS za izvođenje poslova postavljanja ili instalacije robe, pružanje usluga ili izvođenje radova **može** se ocjenjivati u odnosu na njegove *vještine, učinkovitost, iskustvo i pouzdanost*

58

Tehnička i stručna sposobnost – čl. 268.

- popis glavnih isporuka robe/ usluga/ radova izvršenih u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom tri godine koje prethode toj godini
- podaci o angažiranim tehničkim stručnjacima ili tehničkim tijelima, neovisno o tome pripadaju li izravno gospodarskom subjektu
- s obzirom na proizvode koji se moraju isporučiti:
  1. uzorci, opisi ili fotografije čija autentičnost mora biti potvrđena na zahtjev javnog naručitelja
  2. potvrde koje izdaju nadležni instituti za kontrolu kvalitete ili agencije priznate stručnosti kojima se potvrđuje sukladnost proizvoda s točno određenim tehničkim specifikacijama ili normama na koje se upućuje.

59

Tehnička i stručna sposobnost - primjeri

- Gospodarski subjekt mora u postupku javne nabave dokazati svoju tehničku i stručnu sposobnost na način da je izvršio jednu uslugu koja je ista ili slična predmetu nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 400.000,00 HRK bez PDV-a kuna u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave (2020.) i tijekom tri (3) godine koje prethode toj godini.
- ... minimalno jednu a maksimalno 3 usluge... zbrojena vrijednost
- ... usluge koje su iste ili slične... zbrojena vrijednost..

60

Tehnička i stručna sposobnost - primjeri

- Glavni nadzorni inženjer – nadzorni inženjer za građevinsko-obrtničke radove / voditelj fima nadzora
- Potrebne kvalifikacije i vještine:
  - Visoka stručna sprema odnosno završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij u znanstvenom polju građevinarstva, zvanje: dipl.ing.građ., mag.ing.aedif., struč.spec.ing.aedif.
  - Profesionalno iskustvo: 10 godina radnog iskustva u području građevinskih radova kao voditelj firmova i minimalno tri (3) izvršene usluge na poziciji glavnog nadzornog inženjera na radovima investicijske vrijednosti preko 7.000.000,00 kn od čega minimalno jedna usluga se mora odnositi na objekt visokogradnje i minimalno jedna usluga na infrastrukturu.

61

Nepravilnost

Upotreba kriterija za isključenje gospodarskog subjekta, kriterija za odabir ponude ili uvjeta za izvršenje ugovora ili tehničkih specifikacija na diskriminatoran način po nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj osnovi

Kriteriji za odabir gospodarskog subjekta (uvjeti sposobnosti) koje ponuditelj mora ispuniti nisu povezani ili nisu razmjerni predmetu nabave pa se tako, **na diskriminatoran način**, ne osigurava jednaka mogućnost za sve ponuditelje ili se time stvaraju nepotrebne prepreke koje sprječavaju konkurentnost javne nabave

25% slučajevi kada je navedeno moglo imati odvrtačajući učinak na gospodarske subjekte
10%

Ako je unatoč odvrtačajućem učinku ipak osigurana minimalna razina tržišnog natjecanja, npr. veći broj ponuda

Navedeno uključuje, ali nije ograničeno na slučajeve gdje:

- kriteriji za odabir gospodarskog subjekta zahtijevaju financijsku sposobnost (npr. godišnji promet) od ponuditelja, a oni nisu u skladu s procijenjenom vrijednošću javne nabave;
- kriteriji za odabir gospodarskog subjekta zahtijevaju tehničku i stručnu sposobnost ponuditelja, a koje nisu u skladu s predmetom nabave
- zahtjevi da ponuditelji dostave suglasnosti, važeća ovlaštenja

62

Upotreba kriterija za isključenje gospodarskog subjekta, kriterija za odabir ponude ili uvjeta za izvršenje ugovora ili tehničkih specifikacija na način koji nije diskriminatoran kako je to navedeno u prethodnoj točki, ali ipak imaju odvrtačajući učinak na gospodarske subjekte

U slučaju kada uvjeti i kriteriji iako nisu diskriminirajući ipak imaju odvrtačajući učinak na gospodarske subjekte te dovode do ograničavanja a tržišnog natjecanja.

25% u slučaju kada minimalne razine sposobnosti nisu uopće povezane s predmetom nabave ili kada su uvjeti za isključenje, uvjeti za odabir ili kriteriji za odabir ili uvjeti za izvršenje ugovora koji su postavljeni doveli do situacije u kojoj je samo jedan gospodarski subjekt mogao predati ponudu, a takav ishod ne može se opravdati tehničkim uvjetima određenog ugovora

10% u slučaju kada uvjeti i kriteriji iako ne diskriminiraju po osnovi zemlje, regije, lokacije ipak imaju odvrtačajući učinak na gospodarske subjekte te dovode do ograničavanja tržišnog natjecanja.

5% Ako je unatoč odvrtačajućem učinku ipak osigurana minimalna razina tržišnog natjecanja npr. veći broj ponuda prihvatljivih ponuda

Navedeno uključuje, ali nije ograničeno na slučajeve gdje:

- više kriterija za dodjelu ugovora (npr. inovacije) nisu povezani s predmetom nabave
- nerazmjerni kriteriji za odabir ponude s predmetom nabave u slučaju kriterija ekonomski najpovoljnije ponude (npr. za kvalitetu, tehničke specifikacije, funkcionalne karakteristike, vrijeme isporuke i usluge nakon kupnje)
- slučajevi kada su uvjeti sposobnosti korišteni kao kriteriji odabira ponuda

63

Ekonomski najpovoljnija ponuda

- Naručitelj slobodno bira između kriterija no isti ne smiju bit:
  - diskriminirajući,
  - moraju biti povezani s predmetom nabave te
  - moraju omogućiti učinkovito nadmetanje
- Naručitelj mora odrediti kriterije za odabir ponude na način koji mu omogućava
  - učinkovit pregled i ocjenu ponuda te
  - provjeru informacija dostavljenih od ponuditelja,

a u slučaju dvojbe mora učinkovito provjeriti točnost dostavljenih podataka i dokaza u ponudi.

64

Proces utvrđivanja ENP-a

65

Tehničke specifikacije – primjer

Minimalne tehničke specifikacije	Nuđeno (upisati DA/NE)
Komora od lijevanog aluminija	
Visoki protok zraka s niskim padom tlaka, sa tangencijalnim ulazom zraka 6 x (promjer) 100 mm	
Segmentirani protoka zraka 45 kanala	
Segmentacija kućišta zračnog prstena sa 45 zona	
Mjerno područje 6-350µm	

Dodatni zahtjevi koji se boduju

teleskopska jedinica za dimenzije balona do 1500 mm	10 bodova
---	-----------

66

Metodologija ocjenjivanja - primjeri

➤ Apsolutni model

KRITERIJ KVALITETE (BODOVANJE)	Bodovi
Navigacijski sustav	10
Tempomat	10
Putno računalo	10

Kriteriji	Ponuda A	Ponuda B	Ponuda C
Navigacijski sustav	10	0	0
Tempomat	0	10	10
Putno računalo	0	10	0

➤ Relativni model

Ponuda s najniže ponuđenom cijenom dobiva 90 bodova, a ostale ponude se boduju prema formuli: $C = (C_{min} / C_p) \times 90$
 Pri čemu su:

C = broj bodova koje je ponuda dobila za cijenu
 Cp = cijena iz promatrane ponude
 Cmin = najniža ponuđena cijena
 90 = maksimalni broj bodova

67

Kako odrediti ponder?

- Određivanje pondera je najteži dio cijelog postupka i trebalo bi testirati svaku promjenu u formuli
- Primjer 1 – cijena 80%; kvaliteta (trajanje jamstva) 20%

	Cijena	Bodovanje	Godine jamstva	Bodovanje	Ukupni bodovi
Ponuditelj 1	14.500.000	75,03	5	16,67	91,70
Ponuditelj 2	13.600.000	80,00	3	10	90,00
Ponuditelj 3	14.600.000	74,52	6	20	94,52

Pri čemu godina jamstva košta: 333.333

68

Primjer br. 2 određivanja pondera

- Cijena: 50%; kvaliteta 50% (stručne i obrazovne kvalifikacije stručnjaka – 30 bodova; metodologija izvršenja)

	Cijena		Kvalifikacije stručnjaka		Metodologija		Ukupni bodovi
	Bodovanje	Bodovanje	Bodovanje	Bodovanje	Bodovanje	Bodovanje	
Ponuditelj 1	1.600.000	23,44	15 godina	30	5		58,44
Ponuditelj 2	1.400.000	26,79	10 godina	20	5		51,79
Ponuditelj 3	750.000	50,00	5 godina	10	0		60,00

69

Primjer iz prakse

- <http://pdf.dkom.hr/dokumenti/202012111057501934.pdf>
- Žalba na DON:
- Kriteriji:
  - za koordinatora aktivnosti buduje se broj završenih projekata gradnje gdje je stručnjak sudjelovao kao projektant ili inženjer gradilišta ili nadzorni inženjer ili revident
  - Max bodovi za 80 ili više projekata
  - Žalba dijelom usvojena

70

Nepravilnosti u provedbi EU projekata

Nepravilnosti i financijske korekcije u EU projektima

71

Nepravilnosti u EU projektima

- Nepravilnost je kršenje prava EU ili nacionalnog prava u vezi s njegovom primjenom koje proizlazi iz djelovanja ili propusta gospodarskog subjekta uključenog u provedbu ESF fondova koje šteti, ili bi moglo naštetiti proračunu EU, tako da ga optereti neopravdanim izdatkom (Članak 2. točka 36. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

72

Smjernice za izračunavanje financijskih ispravaka

- Ozbiljnost prekršaja (nepravilnosti) procjenjuje se kroz:
  - Razinu natjecanja
  - Transparentnost
  - Ocjenu jednakog tretmana
- Najozbiljnije vrste prekršaja:
  - Gdje je zbog nepravilnosti došlo do odabira ponude različite od one koja bi u protivnom bila odabrana
  - Gdje je nepravilnost povezana s prevarom
  - Veća korekcija može se primijeniti gdje postoji više nepravilnosti unutar istog postupka

73

Preporuke Europske komisije

- UPUTA ZA KORISNIKE BESPOVRATNIH SREDSTAVA o pripremi dokumentacije o nabavi te popis najčešćih pogrešaka prilikom provođenja postupaka nabave financiranih u okviru ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, koje proizlaze iz dokumentacije
- PRAVILA O FINANCIJSKIM KOREKCIJAMA

74

Opis predmeta nabave – čl. 205. ZJN

- Predmet nabave mora se opisati na jasan, nedvojbjen, potpun i neutralan način koji **osigurava usporedivost ponuda** u pogledu uvjeta i zahtjeva koje je javni naručitelj postavio
- Opis predmeta nabave ne smije pogodovati određenom gospodarskom subjektu
- Opis predmeta nabave sadržava tehničke specifikacije te se, ako je potrebno, nadopunjava nacrtima, projektnom dokumentacijom, crtežima, modelima, uzorcima i slično

75

Tehničke specifikacije – čl. 206. i 207. ZJN

- Tehničkim specifikacijama, utvrđuju se tražene karakteristike radova, robe ili usluga koje se nabavljaju
- Tehničke specifikacije moraju svim gospodarskim subjektima **omogućiti jednak pristup** postupku javne nabave i **ne smiju** imati učinak stvaranja neopravdanih prepreka za otvaranje javne nabave tržišnom natjecanju
- Javni naručitelj **obavezan** je tehničke specifikacije odrediti u dokumentaciji o nabavi

76

Tehničke specifikacije – čl. 210. ZJN

- Tehničke specifikacije ne smiju upućivati na određenu marku ili izvor, ili određeni proces s obilježjima proizvoda ili usluga koje pruža određeni gospodarski subjekt, ili na zaštitne znakove, patente, tipove ili određeno podrijetlo ili proizvodnju ako bi to imalo **učinak pogodovanja** ili **isključenja** određenih gospodarskih subjekata ili određenih proizvoda, osim ako je to opravdano predmetom nabave
- Upućivanje je **iznimno dopušteno** ako se predmet nabave ne može dovoljno precizno i razumljivo opisati sukladno članku 209. ZJN, pri čemu takva uputa mora biti popraćena izrazom »ili **jednakovrijedno**«
- U navedenom slučaju, javni naručitelj je obavezan u DON navesti kriterije mjerodavne za ocjenu jednakovrijednosti predmeta nabave

77

Pregled i ocjena ponuda – zakonska osnova

- Definiran je u čl. od 290. do 297. ZJN-a
- Dok su postupak, sadržaj, način izrade i dostave zapisnika i druga bitna pitanja u vezi s pregledom i ocjenom ponuda propisani **Pravilnikom o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave (NN 65/17)**

78

Upotpunjavanje ponude – čl. 293. ZJN

- U tijeku analize i ocjene ponuda naručitelj:
  - ✓ **može**, poštujući načela jednakog tretmana i transparentnosti, zahtijevati od dotičnih GS da **dopune, razjasne, upotpune ili dostave nužne informacije ili dokumentaciju** u primjerenom roku **ne kraćem od pet dana**, ako su informacije ili dokumentacija koje je trebao dostaviti GS **nepotpuni ili pogrešni** ili se takvima čine ili ako **nedostaju** određeni dokumenti
- Takvo postupanje
  - ✓ ne smije dovesti do pregovaranja u vezi s kriterijem za odabir ponude ili ponuđenim predmetom nabave
- Ako naručitelj ne primjenjuje navedenu mogućnost, **obavezan je obrazložiti razloge u zapisniku o pregledu i ocjeni**

79

Ključne pogreške - DKOM

- Naručitelj mora pregledati sve dokumente dostavljene u ponudi kako bi potvrdio valjanost ponuđenog bez obzira što nije traženo u DON - DKOM: UP/II-034-02/17-01/324
- Iz opisa ponuđenog proizvoda moraju biti vidljive točne, egzaktno karakteristike DKOM: UP/II-034-02/17-01/440
- Naručitelj može u žalbenom postupku dostaviti dokaze kojima dokazuje da na tržištu postoji više subjekata koji mogu udovoljiti traženim specifikacijama DKOM: UP/II-034-02/17-01/867
- Tehničke specifikacije da se ne navodi raspon „od – do“, već se samo navodi „oko“ ili „cca“ nisu u skladu sa zakonskim odredbama DKOM: UP/II-034-02/17-01/756
- Ne radi se o značajnoj izmjeni DON kada naručitelj prethodno zahtjeva jednu referencu, pa naknadno ublaži taj uvjet na način da se prethodno iskustvo može dokazivati i sa dvije reference – Bit je da se uvjeti ublažavaju u korist ponuditelja DKOM: UP/II-034-02/20-01/327

80

DKOM

- Naručitelj je na zakonit način dokazao nepostojanje razloga za isključenje iz članka 252. ZJN, kada je prihvatio potvrdu porezne uprave koju je ponuditelj dostavio samoinicijativno, nakon što je pokušao dohvat iz EOJN DKOM: UP/II-034-02/19-01/935
- Pravilno će naručitelj utvrditi nepostojanje razloga za isključenje iz članka 252. ZJN na strani odabranog ponuditelja koji nema poslovni nastan u RH, kada kao dokaz o nepostojanju osnova za isključenje iz članka 252. stavka 1. točka 2. ZJN, prihvati ovjerene izjave kojima se potvrđuje da je GS ispunio sve obveze plaćanja dospjelih poreznih obveza i obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje u RH (a ne traži potvrdu porezne uprave) DKOM: UP/II-034-02/19-01/1009
- Kada naručitelj sam pribavi potvrdu porezne uprave dohvatom iz registra, i utvrdi postojanje duga, dužan je tog GS-a isključiti (bez obzira što je naknadno tražio i dobio potvrdu porezne iz koje proizlazi da GS nema dug). DKOM: UP/II-034-02/19-01/893

81

DKOM

- Naručitelj nepostojanje obveznog razloga za isključenje iz članka 251. stavka 1. točke 2. ZJN u odnosu na člana upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela odabranog ponuditelja koji je strani državljanin, mora utvrđivati na temelju dokazne dokumentacije navedene u e-Certisu DKOM: UP/II-034-02/18-01/987
- Naknadno upotpunjavanje troškovnika upisivanjem podatka u polje „Naziv ponuđenog proizvoda“ ne mora predstavljati pregovaranje u vezi s ponuđenim predmetom nabave. U konkretnom slučaju, dostavljenim upotpunjenjem odabrani ponuditelj je potvrdio da je u ponudi nudio proizvode naziva Cooper&Hunter za cjelokupni sustav za grijanje/hlađenje, samo u jednom polju je propustio unijeti. Cijene su uredno unesene. DKOM: UP/II-034-02/20-01/546

82

DKOM

- U postupku nabave male vrijednosti, u kojem je DON propisana mogućnost naručitelja da prije donošenja odluke, od ponuditelja koji je podnio ENP, zatraži dostavu ažuriranih popratnih dokumenata, naručitelj ima pravo odlučiti u odnosu na koje će ažurirane popratne dokumente primijeniti to svoje pravo. DKOM: UP/II-034-02/19-01/1126
- Pravilno je naručitelj utvrdio nepostojanje osnove za isključenje vezane uz nekažnjavanje kod odabranog ponuditelja kada je te okolnosti utvrđivao za pravnu osobu te fizičku osobu ovlaštenu za zastupanje odabranog ponuditelja, a ne i za osnivače/članove društva (fizičke osobe) DKOM: UP/II-034-02/20-01/774
- Kada naručitelj za dokazivanje prethodnog iskustva ponuditelja traži relevantno iskustvo u pogledu ranije izvršenih radova i ranije pruženih usluga projektiranja, GS na kojem se ponuditelj oslanja vezano uz referencu za radove, mora u predmetnom ugovoru o javnoj nabavi izvoditi radove za koje se ta sposobnost traži, i to u dijelu koji ne smije biti neznatan. DKOM: UP/II-034-02/21-01/21-01/391

83

DKOM

- Odredbom članka 268. stavka 1. točke 3. ZJN propisano je da se tehnička i stručna sposobnost može dokazati popisom glavnih usluga, a ne izvršenih ugovora o pruženim uslugama. Dokazi žalitelja kojima se potvrđuje da su određeni radovi još uvijek u tijeku, ne dokazuju ujedno i da drugi ponuditelj kao podgovaratelj glavnom ugovaratelju na obavljanju poslova nadzora nad izvođenjem tih radova nije uredno izvršio svoju uslugu nadzora koja je predmet posebnog ugovora između glavnog izvođača usluge nadzora i tog ponuditelja kao podgovaratelja DKOM: UP/II-034-02/21-01/485
- Naručitelj može od ponuditelja zatražiti da ispravi pogrešku u već dostavljenoj garanciji, koja pogreška se ogleda u nenavođenju svih traženih razloga za naplatu DKOM: UP/II-034-02/21-01/548
- Izmjena plana nabave nije preduvjet donošenja odluke o odabiru za ponudu koja prelazi procijenjenu vrijednost nabave DKOM: UP/II-034-02/22-01/53

84

HVALA NA PAŽNJI

Evropska unija
Zajedno do boljeg EU

PROJEKT Srednja za razvoj
Br. ugovora: RK-19-1.3.03.0002
Sadržaj publikacije uključuje je odgovornost JUPA-a

Javna ustanova za
regionalni razvoj
Vardarska Zupa

Projekt je sufinansiran Evropska unija iz
Evropskog fonda za regionalni razvoj

**EVROPSKI STRUKTURNI
INSTRUMENTI**

Operativni program
KONKURNOST I
RAZVOJ